

Hoe kom je in het Opleidingsteam van een Natuurgidsen Opleiding terecht?

Willem-Jan Hoeffnagel

Tja, een goede vraag. Terugkijkend is dat eigenlijk gewoon vanzelf gegaan. Het begon allemaal met een mailtje naar de (bestuurs) leden van onze IVN afdeling op 28 maart 2022. Onze secretaris was benaderd door de voorzitter onze aanliggende Afdeling Westerveld. Het verzoek was of wij belangstelling hadden om gezamenlijk een IVN Natuurgidsen Opleiding (NGO) te verzorgen. Deze opleiding zou 1,5 jaar duren en het idee was om in januari 2023 er mee te starten.

Nu had ik in de tachtiger jaren van de vorige eeuw zelf zo'n opleiding gedaan (uiteraard in een volledige andere vorm dan tegenwoordig; maar wist ik veel). En tijdens mijn wonen in Het Gooi verzorgde de IVN Afdeling daar regelmatig Natuurgidsen Opleidingen. Van een afstandje toekijkend (ik was bestuurslid van de lokale KNNV afdeling) constateerde ik dat na zo'n NGO er bij die IVN afdeling een jaloersmakend aantal actieve leden was bijgekomen.

Met dit in het achterhoofd gaf ik aan dat ik mij wel wilde inzetten om zo'n opleiding mede te

organiseren. Maar wel met de voorwaarde dat ik dat niet in mijn uppie zou kunnen doen en derhalve de support van andere bestuursleden en leden nodig zou hebben. Dat werd toegezegd en onze penningmeester bood aan om de financiën via onze IVN rekening te laten lopen. Elizabeth Binsbergen haakte aan en al snel waren nog een paar mensen beschikbaar voor hand- en spandiensten. En via het geruchten circuit hadden we zelfs al snel een aantal mensen die de opleiding wilden gaan volgen. Het geheel kreeg momentum!

Er werd een eerste bijeenkomst op 13 april 2022 georganiseerd om kennis te maken met de collega's van IVN Westerveld. Dat is altijd een interessante exercitie, want dat is een beetje aftasten wat iedereen kan bijdragen en klopt dat een beetje met wat er allemaal moet gebeuren.

Vervolgens traden nog twee enthousiastelingen toe tot het Opleidingsteam dat vanaf dat moment uit zeven personen bestond. En heel positief, niemand is afgehaakt en iedereen heeft zijn "fair share" van de organisatorische zaken gedaan. Daarbuiten zijn door de leden van het Opleidingsteam vele theorieavonden verzorgd en bijbehorende excursies begeleid.

Wat wel al snel bleek was dat voordat de opleiding van start kan gaan er heel veel te regelen is. Wat te denken van (en deze lijst pretendeert bepaald niet volledig te zijn):

- Rooster van theorieavonden en zaterdag-

ochtend excursies. Gelukkig was er al een rooster beschikbaar dat we met aanpassingen goed konden gebruiken.

- Waar worden de theorieavonden gehouden? De ruimte moest voldoende groot zijn om bijna 40 personen aan te kunnen. Maar moest ook om de twee weken op donderdag avond beschikbaar zijn. En ook nog een beetje centraal liggen, want de cursisten kwamen niet alleen uit de twee organiserende afdelingen maar ook uit omringende afdelingen. Dat werd dus het Dorpshuis in Wilhelminaoord.

- Er moesten mentoren gevonden worden. Op een zeker moment hadden we een lijst van wel 60 belangstellenden. Maar we hadden maar plek voor 30. Hoe dit te realiseren?

- De Infomap voor de cursisten met beschrijvingen van alles wat ingeleverd moest worden aangepast.

- Aangezien je echt niet zo maar een NGO mag organiseren onder de vlag van IVN moest het IVN Cursushuis overtuigd worden van onze inhoudelijke, organisatorische en planmatige kwaliteiten.

- Als rechtgeaarde Excel-spreadsheet-bakker nam ik zelf klussen op mijn bord als het bijhouden van de aanwezigheid, de financiën (samen met onze penningmeester hier) en het schema voor allerlei korte presentaties waarvan elke cursist er vier moest doen.

Zoals gezegd, deden de leden van het team ook nog heel wat inhoudelijke presentaties. Daarbij werd een verdeling voor de vijf blokken gemaakt. Zelf opteerde ik voor de Module Dieren en voor de Module Ecologie en Ecosystemen. Als eigenwijze technéut wilde ik daar natuurlijk op mijn eigen wijze invulling geven. Er is trouwens wel een cursus map maar die is mijns inziens erg basaal, zodat ik het nodig vond om mijn presentaties vanaf niets op te bouwen. Dat was eigenlijk heel leuk, want het dwingt je om na te denken over wat je wil presenteren, hoe die informatie op een logische manier op te bouwen en over te brengen. Dat moet dan in een beperkte tijd, terwijl er altijd veel meer te vertellen is dan de tijd toestaat. Zeker als er ook nog interessante vragen uit de zaal komen.

Aangezien je, zelfs op mijn leeftijd, nooit te oud bent om te leren had ik mij voorgenomen om het uiterste te doen om alle sessies bij te wonen. Ook al had ik tijdens zo'n sessie geen inhoudelijke bemoeienis. Behalve dan om met mijn steeds vodderigere presentielijst de binnenkomende cursisten op "aanwezig" te zetten. Dat is behoorlijk goed gelukt. Mede door een beetje schuiven met vakantie en de locatie van die vakantie lukte het zelfs het volledige weekend in juni 2023 bij te wonen. Al met al heeft deze aanpak ook mij veel toegevoegde natuur kennis opgeleverd.

Maar je doet niet alleen extra natuur kennis op. Ook mensen kennis gaat met sprongen omhoog. Want iedereen is verschillend. En het is zeer interessant om te zien hoe cursisten verschillend reageren op wat er op ze af komt en wat ze allemaal over zich uitgestort krijgen. En dat is niet mis! Uitgangssituaties zijn verschillend, persoonlijke omstandigheden zijn verschillend. Ook belangstellingen zijn verschillend. Ben je helemaal gefocuseerd op vogels moet je je ineens met planten bezig houden. Na de eerste paar sessies hoorde ik vaak "dit is te veel", "dit gaat toch nooit lukken", "wie kan dit allemaal onthouden en bevatten", etc. Maar wat een sprong in kennis had iedereen gemaakt toen er begin oktober in kleine groepjes mini-excursies in het Adoptieterrein verzorgd werden!

Tegen het eind van de cursus werden er groepen geformeerd om gezamenlijk aan een Educatief Eindwerkstuk te werken. Als ik dan om een uur of 7 's avond in Wilhelminaoord arriveerde was ik niet de (bijna) eerste, maar zaten er al meerdere groepjes samen om de voortgang en vervolgstappen van het eindwerkstuk door te nemen. Voor mij alleen maar handig, want zo was het eenvoudig om mijn presentielijst bij te werken.

Al met al kijk ik met heel veel voldoening terug op mijn deelname aan deze Natuurgidsen Opleiding. Het is een verrijking van mijn leven geweest. Zeker als we ook nog naar het eindresultaat kijken. Van de 30 cursisten die gestart zijn hebben 25 het diploma ontvangen!